

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Opisné slovesné vazby ve francouzštině a jejich české ekvivalenty

Diplomantka: Lucie Kramolišová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.

Rozsah: 123 stran vč. bibliografie

Diplomantka si v předkládané práci vytkla za cíl provést korpusovou rešerši opisných slovesných vazeb ve francouzštině a na paralelním korpusu Intercorp pak sledovat způsob jejich překladu do češtiny. Jde o téma velmi rozsáhlé, a třebaže jej v analytické části autorka nakonec zúžila, práce svým rozsahem zhruba dvojnásobně překračuje standardní délku bakalářských prací.

Teoretická část práce se téměř výhradně opírá o texty J. Šabršuly, srovnání se současnými francouzskými gramatikami je jen okrajové. Touto volbou si autorka zajistila jistou konzistentnost a strukturovanost výkladu, na druhou stranu však nutně kopíruje zastaralou a – z dnešního hlediska i terminologicky místy obtížně obhajitelnou – teoretickou koncepci (citované Šabršulovy práce pocházejí převážně z šedesátých let 20. století). Samotný koncept opisné slovesné vazby (OSV) je racionální, diplomantka přebírá i Šabršulovu klasifikaci OSV (s. 13) na vazby verbo-verbální, verbo-nominální, verbo-adverbiální a atributivní. Postupně pak prezentuje vlastnosti jednotlivých typů zejm. s ohledem na aspektové vlastnosti a možnosti překladu do češtiny, což je v souladu s cíli práce. Hlavní problematické body bych shrnul následovně:

1) Jako sporný se mi jeví koncept „verbo-adverbiální“ vazby (s. 16-17), tj. spojení typu V-Prep-N (*mettre en colère*). Z morfologického hlediska se v těchto vazbách adverbium nevyskytuje (takovou frazeologizovanou adverbiální vazbou by mohlo být např. české *vidět to bledě*), ze syntaktického hlediska by se snad spojení *Prep-N* dalo analyzovat jako příslovečné určení.

2) Autorčina koncepce vidu (s. 18-21) přebírá z velké části Šabršulovy termíny (slovesa konkluzivní, polokonkluzivní, nekonkluzivní) a jako celek působí zmateným dojmem. Třebaže jde o problematiku komplikovanou, měla by autorka reflektovat alespoň základní terminologické nástroje, které vykrystalizovaly ve druhé polovině 20. století (např. opozice sloves jako *trouver* a *chercher* se dají jasněji popsat konceptem *teličnosti* – viz s. 20, aj.). Jako neudržitelná se mi jeví představa, že francouzské sloveso má schopnost vyjadřovat *vid* (s. 10, s. 20) podobně jako slovesa v jazycích slovanských. Rovněž bych nekladl mezi pojmy *dokonavost* – *nedokonavost* na straně jedné a *perfektivnost* – *imperfektivnost* na straně druhé. Pojmy jako *semelfaktivnost*, *distributivnost*, *fázovost* apod., zmíněné na s. 21, by si zasloužily podrobnější analýzu a prezentaci, neboť úzce souvisejí s problematikou OSV.

3) U verbo-nominálních vazeb bych přítomnost (*faire un saut*) či nepřítomnost (*avoir envie*) členu neinterpretovat pouze jako obraz diachronního vývoje (s. 15). Použití neurčitého členu je zde svázáno také s počitatelností/nepočitatelností daného dějového jména.

4) V textu najdeme některé nejasně formulované pasáže či věcné omyly, např. klasifikace slovesných kategorií ve francouzštině uvádí *vid*, ale ne *rod* (s. 10), mezi nefinitivními tvary sloves chybí *gérondif* (s. 10), nesrozumitelná je např. formulace: „Díky těmto vazbám získávají slovesa s chudým významovým prvkem význam přizpůsobený povaze slovesa, s nímž jsou ve vazbě.“ (s. 14).

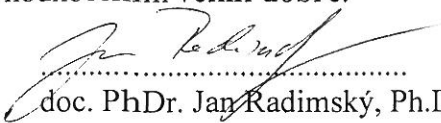
Pro výzkumnou část práce zvolila diplomantka výhradně vazby slovesně-slovesné, konkrétně spojení slovesa s infinitivem nebo participiem. Výběr vyhledávaných vazeb provedla s ohledem na proveditelnost. Samotná excerptní práce a následná interpretace vyhledaných respondentů se mi jeví jako metodologicky korektní a pečlivá. Tam, kde bylo respondentů příliš mnoho, analyzovala diplomantka náhodný vzorek. Stojí za úvahu, zda by v podobných případech nebylo vhodné použít filtrování českých kontextů – např. u vazby *commencer à* by bylo možné odfiltrovat nejčastější respondenty (*začít, zahájit*) a analyzovat zbylé případy.

Po formální stránce splňuje práce potřebné náležitosti. Úplně v pořádku není technika odkazování na prameny – diplomantka odkazuje v teoretické části jen na s. 10-13, zatímco zbytek textu (s. 14-32)

obsahuje až na výjimky jen několik souhrnných odkazů na Šabršulu bez uvedení strany. V textu se přitom autorka o jiné autory sporadicky opírá (s. 19 – „autoři jako Boehme“, nebo tamtéž: „jako např. definice A. Dostála“), aniž by na ně odkazovala.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(oponent BP)

V Českých Budějovicích, dne 20. srpna 2013